

РЕШЕНИЕ

№ 6341

гр. София, 13.11.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 10.11.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **7426** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по повод жалба на И. Д. С., чрез адв. Ч. П., против мълчалив отказ на кмет на [община], по подадено заявление от 01.07.2020 г. за достъп до обществена информация.

Жалбоподателката твърди, че по повод изпратено по електронен път заявление на сочената дата в указания в закона срок не е получила отговор по искането си. Твърди, че по делото е представено удостоверение за връчване и извадка от системата за сигурно електронно връчване, достоверната дата за постъпване на заявлението при ответника е 01.07.2020 г. в 11,30 часа. Подаденото заявление по този начин е в съответствие с чл. 3, т. 3 от Регламент (ЕС) № 910/23.07.2014 на ЕП и СЕС и представлява услуга, която позволява предаването на данни между трети страни по електронен път и е доказателство за изпращането и получаването на данни, както и тяхната дата и точен час, а това било защита от риск от загуба и др. Според жалбоподател, дори ответникът недобросъвестно да е унищожил данните за получаване на искането към 01.07.2020 г., от системата за сигурно електронно връчване следва извода, че дата на която е получено искането е безспорно установена и в законния срок отговор по искането по ЗДОИ не е получаван. Безспорно е налице мълчалив отказ, чиято отмяна се иска. В жалбата и становище по същество се поддържа искането за присъждане на разноски в размер на 1010 лева.

Ответник по жалбата, кмет на [община] в становище оспорва допустимостта на жалбата, като твърди, че в [община] по въведената деловодна система „А. офис“ не е постъпвало заявление по ЗДОИ от И. Д. С. до 01.10.2020 г. В с.з. представя разпечатки

от компютърни файлове от деловодната система. Представени са и вътрешни правила за достъп до обществена информация. Според представляващият ответника, жалбата е недопустима, по причина че в периода от м. юли до м. октомври 2020 С. не е завела редовно искане по ЗДОИ. Прави се възражение по основателността на жалбата. Твърди, че жалбоподателката подава идентични заявления по ЗДОИ до множество общини в РБългария, без да е свързана по демографски или родствен признак с която и да е от тях. Специално за [община], жалбоподателката няма никаква обвързаност, не притежава имоти и не плаща данъци и ли такси по сметка на общината. От страна на оспорвателката е налице системна злоупотреба с права, което се извежда като основание за неоснователност на жалбата. Ответникът възражава, че при справка в деловодната система на АССГ, жалбоподателката и пълномощникът ѝ имат множество дела по ЗДОИ срещу различни общини със сходни искания и съпътстваща жалбата, постоянна претенция за присъждане на разноски. Искането е за отхвърляне на жалбата, присъждане на юрисконсултско възнаграждение и се прави възражение за прекомерност на размера на претендираните разноски.

Съдът, като обсъди доводите на страните, във връзка с доказателствата по делото, прие следното.

Жалбата е процесуално допустима – жалбоподател е инициирал производство пред административен орган по реда на ЗДОИ. Подадена е в срок, от лице с правен интерес срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 58, ал. 1 АПК, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл. 40, ал. 1 ЗДОИ.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

В ЗДОИ не съществува правило, което изрично да урежда липсата на произнасяне от задължения субект в установения срок. При липсата на норма в специалния закон, която да изключва приложението на общия процесуален закон - АПК, произнасянето в срок на задължените субекти по чл. 3 ЗДОИ, представлява мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 АПК, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност. Това е единственият правен механизъм за принуждаване на задължените по закон субекти да осъществят вмененото им със закона задължение за произнасяне в сроковете по чл. 28 – чл. 31 и във формата по чл. 38 ЗДОИ.

В хода на съдебно производство, съдът е приел разпечатка от деловодна система на [община], от която се установява, че към 01.10.2020 г. в [община] е постъпило заявление по ЗДОИ от жалбоподателката. Следва да се отбележи, че дори кметът на [община] да е забавил регистрирането на заявлението и с това да черпи права от собственото си неправомерно поведение, редът за защита при това положение е друг – чрез оспорване на незаконосъобразно бездействие да изпълни задължението си за регистрация на заявлението, а не чрез оспорване на мълчалив отказ. Жалбоподателят, чрез адв. Ч. П. развива оплакване, че считано от 11,30 часа на 01.07.2020 г., по представена разпечатка заявлението по ЗДОИ е отворено от приемащата администрация, ergo, към датата на подаване на жалбата – 17.07.2020 г. не е осъществен достъп до обществена информация, което било правопораждащият факт за оспорването на мълчаливия отказ. Жалбоподател, представляван от адв. Ч. П. не взема отношение, дали, считано от 01.10.2020 г. е получил акт, с който се уважава искането му, съобразно твърденията на ответната страна и представената в тази връзка справка за постъпило заявление по ЗДОИ в общинска администрация.

Според определението, дадено в чл. 2, ал. 1 ЗДОИ "обществена информация" е всяка

информация, свързана с обществения живот в РБългария, която дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона лица. По своя характер обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна. По смисъла на ЗДОИ официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия, а служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации. Не е спорно по делото, че ответникът по принцип е задължен субект по смисъла на чл. 3, ал. 1 ЗДОИ и следва да предоставя на гражданите информация, която създава или съхранява в кръга на неговата компетентност и е налична.

Според изискването на чл. 25, ал. 1, т. 2 ЗДОИ заявлението за предоставяне на достъп до информация следва задължително да съдържа описание на исканата информация. Именно от това описание задълженият субект, в случая кмет на [община] може да обоснове извод, дали исканата информация е обществена по смисъла на определението на чл. 2, ал. 1 ЗДОИ и респективно налице ли са основания за ограничаване на достъпа до нея или пък съответно за отказ от предоставяне, предвидени в чл. 13, ал. 2 и чл. 37, ал. 1 ЗДОИ. В случая ответникът е бил сезиран с общо, неконкретизирано искане за предоставяне на негови частни актове – предоставяне на копия от нетрудови договори за период 2017 – 2019 г. на стойност над 1000 лева; да се предоставят копия от платежни документи, както и отчетни документи по предоставяните услуги по нетрудовите договори; иска се информация по какви причини са сключвани такива договори и по какви критерии са избирани контрагентите; да се предостави информация извършваната дейност по нетрудови договори с други контрагенти, покрива ли се с служебна или трудова дейност на служителите на общинската администрация; иска се информация, дали в период 2016-2019 г. са сключвани договор за абонаментно обслужване с адвокати и при каква месечна абонаментна цена, както и дали наетите адвокати са осъществявали процесуално представителство за [община]. В действителност, от начина на формулиране на искането може да се направи обоснован извод и за достъп до лични данни на трети лица, но не и каква е същността на търсената информация, свързана ли е действително с обществения живот и би ли могло с предоставянето и да се постигне целта на закона, а именно да се създаде възможност за жалбоподателя да си състави мнение за дейността на задължения субект – кмет на община, съобразно правомощията му, регламентирани в Закона за местното самоуправление и местната администрация.

Настоящият решаващ състав споделя схващането, изразено в Решение № 15949/2009 г. на Върховния административен съд, състав на Трето отделение по адм. дело № 3888/2009 г., че по реда на ЗДОИ може да се иска достъп до информация в очертания в чл. 2 ЗДОИ смисъл, но не и само достъп до документи като материализиран носител на информацията, както е в настоящия случай. Документите са материални носители на информация, но ако същата не се претендира като описание на сведение или знание за някого или нещо, а само като искане за предоставяне на документ, то такава информация не се дължи. Само ако молителят посочи вида на исканата информация като я опише в смисъла, даден ѝ от законодателя възниква задължение за нейното предоставяне.

За административния орган не съществува по закон задължението за предоставянето

на информация така, както е формулирана в случая. Само когато молителят конкретизира исканата информация в съответствие с дадения ѝ от законодателя смисъл, то само тогава възниква задължение за предоставянето ѝ, ако тя е налична. За пълнота на мотивите съдът намира за необходимо да отбележи и следното: Според приложимата норма на чл. 4 от ЗДОИ всеки гражданин има право на достъп до обществена информация. Действително законът не поставя изискване за правен интерес, но той се обуславя от целта на закона - заявителят да си състави собствено мнение относно дейността на задължения субект. Нормалната житейска логика изисква дейността на задължения субект по някакъв начин да засяга правната сфера на лицето, което търси информация, така че съставеното мнение да му послужи при упражняване на негови права или защита на негови интереси. В противен случай се предпоставя възможност за злоупотреба с правото на достъп до информация и упражняването му се превръща в самоцел. От формулираните искания, като се има предвид, че жалбоподател/адвоката ѝ: 1. не са жители на [община], 2. служебно известните множество дела срещу малки общини по ЗДОИ в АССГ, 3. искания за присъждане на разноски, 4. не доказват да са били или да са страни по дела с [община], съдът прави извод за флагрантна злоупотреба с права. Самото искане е във връзка с предоставяне на лични данни на лица, които са били ангажирани за нуждите на общинска администрация с извършване на договорени дейности. В тези документи са сочени данни за доходи, което на по силно основание е изключено от обема на информацията по ЗДОИ. Исканата информация, засяга и конфиденциална такава, ако е имало сключени договори за правна помощ и съдействие с адвокати, за които са важими правилата на ЗАдв.

Според определението на чл. 2, ал. 1 ЗМСМА общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление, а територията ѝ е тази на включените в нея населени места (чл. 10, ал. 1). Чл. 14 ЗМСМА регламентира, че общината е юридическо лице и има право на собственост и на самостоятелен общински бюджет. Орган на изпълнителната власт в общината е кметът, съответно органи на изпълнителната власт в района и кметството са кметът на района и кметът на кметството (чл. 38, ал. 1 ЗМСМА). Според изричната норма на чл. 44, ал. 1, т. 1 ЗМСМА кметът на общината ръководи изпълнителната дейност на общината, а орган на местното самоуправление е общинският съвет, който в изпълнение на правомощията си по чл. 22, ал. 1 от ЗМСМА, приема правилници, наредби, инструкции, решения, декларации и обръщения. От анализа на цитираните норми следва извод, че дейността на кмета на общината и на общинския съвет, като органи на местното самоуправление и местната изпълнителна власт, са ограничени до територията и населението на съответната община. Следователно и правен интерес от информацията, относима към дейността на органите на местната власт се презумира по отношение на лицата, живеещи на територията на общината и/или упражняващи дейност на тази територия. По отношение на тези лица – физически и юридически, актовете, действията и бездействието на кмета, общинския съвет и общинската администрация, имат непосредствено въздействие. По отношение на тези лица и за тази територия информацията, съдържаща се в актовете на органите на местната власт във всеки случай е обществена - такава, която принадлежи на обществото или произтича от обществото като група от хора (общност) в трайно социално взаимодействие, които споделят една и съща географска или социална територия и които са групирани по време, интерес, място или друг признак.

Този извод не изключва възможността за всички останали граждани на РБългария да търсят и да получават достъп до информация, свързана с дейността на органите на местно самоуправление и на местната власт, но в този случай правният интерес не се презумира, а следва да бъде обоснован, при наличие на такова искане от страна на задължения субект.

Този извод се основава и на разпоредбата на чл. 41 от Конституцията на РБългария която предвижда, че гражданите имат право на информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права. Конституцията – чл. 57, ал. 2 предписва и правата да се упражняват добросъвестно, като не се допуска злоупотреба с права, както и тяхното упражняване, ако то накърнява права или законни интереси на други. Очевадна е злоупотребата с права, касателно искането за присъждане на разноски в размер на 1010 лева от пълномощника на жалбоподателя. Следва да се подчертае, че искането е обвързано от формален мълчалив отказ на административния орган, но това не се доказва, защото не се обори доказателствата приети от съда за заведено заявление на жалбоподателката по ЗДОИ от 01.10.2020 г., а ако е издаден позитивен за жалбоподателката акт, то тогава отпада и правният интерес от оспорването. Съдът е длъжен да посочи на жалбоподателката, чрез адвокат Ч. П., че в момента действа ЗАКОН за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (Загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) Социално икономическата обстановка е крайно усложнена, може да се приеме, че са налице форсмажорни обстоятелства, които са засегнали цялата държава; общоизвестен факт е масовата заболяемост на населението, оттам затруднена и отежнена дейност на администрацията за да се злоупотребява с формални правни основания и се претендират прекомерни разноски от общинските бюджети.

В случая няма данни жалбоподателят да има някаква трайна, а дори и временна или спорадична връзка с общността, обединена от територията и юрисдикцията на [община].

Предвид това, съдът не приема, жалбоподател да е доказал основателността на жалбата си. Жалбата е неоснователна и недоказана и се отхвърля.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 4 АПК на ответника се дължат разноски в размер на 200 (двеста) лева – за юрисконсултско възнаграждение.

По тези съображения, съдът

РЕШИ

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. Д. С., срещу **МЪЛЧАЛИВ ОТКАЗ** на кмета на [община], да предостави обществена информация по заявление за достъп до обществена информация, подадено чрез системата за сигурно електронно връчване на Д. на 01.07.2020 г., като **НЕОСНОВАТЕЛНА** и **НЕДОКАЗАНА**.

ОСЪЖДА И. Д. С., ЕГН [ЕГН] да заплати на [община], сумата 200 (двеста) лева – разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението не подлежи на обжалване.

Съдия

